
ЗМІСТ

Передмова	3
Розділ 1. Постанови Пленуму Верховного Суду України в цивільних справах	
Про строки розгляду судами України кримінальних і цивільних справ. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 квітня 1994 року № 3	5
Про застосування Конституції України при здійсненні правосуддя. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 1 листопада 1996 року № 9	8
Про посилення судового захисту прав та свобод людини і громадя- нина. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 1997 року № 7	14
Про судову експертизу в кримінальних і цивільних справах. Поста- нова Пленуму Верховного Суду України від 30 травня 1997 року № 8	19
Про застосування судами законів України про внесення змін до чинного законодавства у зв'язку із закінченням дії «Перехідних поло- жень» Конституції України. Постанова Пленуму Верховного Суду України від липня 2001 року № 6	26
Про застосування судами окремих норм Сімейного кодексу Украї- ни при розгляді справ щодо батьківства, материнства та стягнення аліментів. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 року № 3	27
Про практику застосування судами цивільного процесуального за- конодавства при розгляді заяв про забезпечення позову. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 22 грудня 2006 року № 9	35
Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про усиновлення і про позбавлення та поновлення батьківських прав. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 30 березня 2007 року № 3	39
Про незалежність судової влади. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 13 червня 2007 року № 8	47
Про практику застосування судами законодавства при розгляді справ про право на шлюб, розірвання шлюбу, визнання його не- дійсним та поділ спільного майна подружжя. Постанова Пленуму Вер- ховного Суду України від 21 грудня 2007 року № 11	56
Про судову практику у справах про спадкування. Постанова Пле- нуму Верховного Суду України від 30 травня 2008 року № 7.	66
Про судову практику розгляду цивільних справ в апеляційному по- рядку. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2008 року № 12.	78

Про судову практику у справах про захист гідності та честі фізичної особи, а також ділової репутації фізичної та юридичної особи. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 27 лютого 2009 року № 1	92
Про застосування норм цивільного процесуального законодавства при розгляді справ у суді першої інстанції. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року № 2.	104
Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 червня 2009 року № 5.	121
Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 6 листопада 2009 року № 9	130
Про судові рішення у цивільній справі. Постанова Пленуму Верховного Суду України від 18 грудня 2009 року № 14	139

Розділ 2. Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

Про судову практику в цивільних справах про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю, щодо юридичних та фізичних осіб. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 вересня 2011 року № 10 (<i>Витяг</i>)	149
Про практику розгляду судами заяв у порядку наказного провадження. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 23 грудня 2011 року № 14 (<i>Витяг</i>).	155
Про застосування цивільного процесуального законодавства при перелюді судових рішень у зв'язку з нововиявленими обставинами. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 березня 2012 року № 4 (<i>Витяг</i>)	162
Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 березня 2012 року № 5 (<i>Витяг</i>).	171
Про практику застосування судами статті 376 Цивільного кодексу України (про правовий режим самочинного будівництва). Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 30 березня 2012 року № 6 (<i>Витяг</i>)	189
Про судову практику розгляду цивільних справ у касаційному порядку. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 14 червня 2012 року № 10 (<i>Витяг</i>)	200
Про деякі питання юрисдикції загальних судів та визначення підсудності цивільних справ. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01 березня 2013 року № 3 (<i>Витяг</i>).	213

Про деякі питання застосування судами законодавства при вирішенні спорів про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 01 березня 2013 року № 4 (<i>Витяг</i>)	231
Про судову практику в справах про захист права власності та інших речових прав. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07 лютого 2014 року № 5 (<i>Витяг</i>)...	244
Про практику розгляду судами скарг на рішення, дії або бездіяльність державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судових рішень у цивільних справах. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07 лютого 2014 року № 6 (<i>Витяг</i>)	261
Про застосування судами законодавства про судові витрати у цивільних справах. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 жовтня 2014 року № 10 (<i>Витяг</i>).	275
Про деякі питання дотримання розумних строків розгляду судами цивільних, кримінальних справ і справ про адміністративні правопорушення. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 17 жовтня 2014 року № 11	292
Про застосування судами міжнародних договорів України при здійсненні правосуддя. Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19 грудня 2014 року № 13 (<i>Витяг</i>)	302

Розділ 3. Узагальнення судової практики Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

Про судову практику розгляду справ про оскарження нотаріальних дій або відмову в їх вчиненні	326
Про практику застосування судами законодавства, що регулює право приватної власності на житловий будинок	357
Про практику розгляду судами процесуальних питань, пов'язаних із виконанням судових рішень у цивільних справах	402
Про практику розгляду судами справ про оспорування рішень Міжнародного комерційного арбітражного суду України при Торгово-промисловій палаті України та про визнання та виконання рішень міжнародних та іноземних арбітражів	461
Про практику застосування судами законодавства, що регулює матеріальну відповідальність працівників за шкоду, заподіяну роботодавцю	478
Узагальнення практики розгляду судами деяких питань, пов'язаних із відновленням втраченого судового провадження, у тому числі на тимчасово окупованій території і в зоні АТО.	535

Аналіз окремих питань судової практики, що виникають при застосуванні судами рекомендаційних роз'яснень, викладених у постанові Пленуму Верховного Суду України від 06 листопада 2009 року № 9 «Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними».	579
---	-----

Розділ 4. Правові висновки Верховного Суду України у цивільних справах

Висновки Верховного Суду України, викладені у рішеннях, прийнятих за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за 2010–2011 рр.	623
Висновки Верховного Суду України, викладені у рішеннях, прийнятих за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за I півріччя 2012 р.	637
Висновки Верховного Суду України, викладені у рішеннях, прийнятих за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за II півріччя 2012 р.	655
Висновки Верховного Суду України, викладені у рішеннях, прийнятих за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за перше півріччя 2013 р.	673
Висновки Верховного Суду України, викладені у постановах, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 Цивільного процесуального кодексу України, за друге півріччя 2013 року.	695
Висновки Верховного Суду України, викладені у постановах, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 Цивільного процесуального кодексу України, за I півріччя 2014 року.	721
Висновки Верховного Суду України, викладені в постановах, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстави, передбаченої п. 1 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за II півріччя 2014 р.	740
Висновки Верховного Суду України, викладені в постановах, ухвалених за результатами розгляду заяв про перегляд судового рішення з підстав, передбачених пунктами 1, 2 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за I півріччя 2015 р.	770
Висновки Верховного Суду України у цивільних справах за II півріччя 2015 р.	827
Висновки Верховного Суду України, викладені в Постановах, прийнятих за результатами розгляду справ із підстав, передбачених п.п. 1, 2, 4 ч. 1 ст. 355 ЦПК України, за I півріччя 2016 р.	940